

PROTOKOL HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Gabriela Vaňková**

NÁZEV PRÁCE: **Komparace nedemokratických kvazistátů ve střední Evropě během druhé světové války**

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): **PhDr. Vladimír Naxera**

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

V úvodu práce není cíl explicitně stanoven, implicitně z něj ovšem vyplývá, že půjde o komparaci v názvu zmíněných střeoevropských kvazistátů v průběhu druhé světové války. K explicitnímu stanovení cíle dochází velmi neobvykle až v závěru, kde autorka uvádí, že „[h]lavním cílem této bakalářské práce bylo zodpovězení mnou vytyčené otázky. Těmito otázkami jsou: Co vedlo k vytvoření kvazistátů, jaký statut jim byl udělen, a vyvolala německá okupace reakci ve světě? Jak byly kvazistáty vytvořeny (na jakém základě) a čím byla tvořena německá správa a jaký měla vliv na veřejný život? Existovaly na území autonomní instituce, popř. jaký byl jejich reálný vliv na život v rámci kvazistátu? Setkáme se s domácím či zahraničním odbojem, a pokud ano, měl vliv na zánik jednotlivých kvazistátů“ (s. 72)? Zodpovězení těchto otázek do jisté míry naplněno bylo, i když ne beze zbytku.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Práce je dle autorky komparativní studií využívající metodu synchronní komparace (s. 7). Již v tomto bodě se autorka ovšem dopouští prohřešku, jelikož nestanovuje jasně kritéria komparace a práce je tak spíše historizujícím prostým srovnáním než reálnou komparací.

V první části se autorka zabývá Hitlerovou zahraniční politikou a příčinami druhé světové války. Vzhledem k prostoru, který tomu byl věnován, působí text zkratkovitě a neslouží přímo naplnění cíle práce. Následují dvě hlavní kapitoly, ve kterých se autorka zaměřuje na dva zkoumané případy – Protektorát Čechy a Morava a Generální gouvernement. Ve velké většině je text bohužel popisem historických událostí než politologickou analýzou. Práce má velmi obsáhlý závěr, ve kterém autorka přistupuje ke srovnání obou případů. Vzhledem k povaze této části textu by bylo lepší zařadit komparaci jako samostatnou kapitolu před závěr.

Autorka již v nadpisu a v první větě textu používá pojem „kvazistát“, který se na žádném místě práce nepokouší ani náznakem vysvětlit, i když zasazení do kontextu terminologie týkající se státu podložené patřičnou literaturou by zde bylo jistě na místě, jelikož použití termínu kvazistát se mi v tomto případě zdá ne jako zcela vhodné. Moderní teoretici pojmu kvazistát (Jackson, Kolsto a další) totiž využívají tento termín ve zcela odlišném smyslu.

Práce je doplněna několika vhodně zvolenými přílohami.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Práce místy pokulhává stylisticky a občas se v ní vyskytují gramatické problémy. Práce místy sklouzává k žurnalismům („Hitler měl Československo na dlani“, „Němci vládli pevnou rukou“, „hrůzovláda“ atd.).

Formát seznamu zdrojů je vyhovující. Práce vychází z dostatečného množství literatury, ovšem je třeba podotknout, že s výjimkou asi tří článků v angličtině jde výhradně o literaturu českou a navíc spíše historickou, ne politologickou. A to navzdory tomu, že v zahraniční literatuře se dá na dané téma nalézt dostatek kvalitních politologických textů.

Problémem práce jsou odkazy – autorka místy neodkazuje příliš často, vyskytují se celé stránky bez jediného odkazu. V jiných případech je téměř celá stránka odkázána několika zdroji umístěnými dohromady na konec odstavce. A to i v případě, že se v rámci odstavce objevují např. velmi konkrétní informace (např. číselné údaje) nebo poměrně kontroverzní či nejasná prohlášení, což by v obou případech mělo být odkázáno bezprostředně. Umístěním více odkazů na konec odstavce navíc ve většině případů není zřejmé, ze kterého ze zdrojů tyto velmi konkrétní informace vycházejí. Jako příklad můžeme uvést tvrzení, že „[d]nes mu [Háchovi] je vyčítáno, že zastíral vlastní autoritou nacistický teror a útlak a vytvářel iluzi o fiktivní autonomii [...] Právě Háchovi bylo ze všech nejvíce kladeno za vinu, že se český národ dostal do poroby nacistické Třetí říše“ (s. 29). Jde o typickou ukázkou pasáže, která by měla být odkázána ihned a nikoli cca po půl straně textu odkazem na dva zdroje, přičemž není patrné, ze kterého je toto čerpáno.

Jako značnou slabinu práce je třeba zmínit její závěr. Tato část textu má 12 stran, ale nenalézá se v ní ani jediný odkaz (!!!), i když obsahuje velice podrobné a konkrétní informace. U autorky se tak objevuje častý nešvar, kterým je přesvědčení, že již jednou odkázaná informace v rámci textu nemusí být v závěru odkázána znovu. Takto dlouhý úsek bez jediného odkazu považují za naprosto neakceptovatelný.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Celkový dojem z práce je rozporuplný. Obsahové zpracování textu není nejhorší, práce je průměrným historizujícím kompilátem, který je poměrně rozsáhlý, dojem ovšem kazí zásadní prohřešky (způsob odkazování, chybějící odkazy v závěru, svévolné nakládání s některými pojmy), které práci posouvají na (či dokonce za) hranici obhajitelnosti.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

- 1) Mohla by autorka vysvětlit, jak přesně chápe pojem „kvazistát“ ve vztahu k jí zmiňovaným příkladům?
- 2) Na s. 29 hovoří autorka o tzv. „háčovštině“ jako o specifické ideologii. Mohla by toto své tvrzení během obhajoby přiblížit a vysvětlit, v čem tento pojem naplňuje podstatu ideologie?
- 3) Pokud bychom srovnali formální a reálnou nezávislost obou zmiňovaných útvarů s dalšími jednotkami v regionu (např. Chorvatskem nebo Slovenskem), našli bychom v nezávislosti těchto útvarů na Berlínu nějaké zásadní odlišnosti?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

V případě přesvědčivé obhajoby (zejména v případě nejzávažnějších výtek) a velmi kvalitní argumentace při rozpravě nad výše položenými otázkami by mohla být práce hodnocena ještě stupněm **dobře**. V případě nepřesvědčivé argumentace **nedoporučuji práci k obhajobě**.